

Kikhosta, vaccination till gravida - Hälsocentraler i Region Gävleborg

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Allmänt	1
3.	Beskrivning	2
3.1.	Handläggning och anledning till att vaccination sker på Hälsocentral.	2
3.1.1.	Hälsingland	2
3.1.2.	Gästrikland	2
3.2.	Beställning av vaccin	2
3.3.	Ordination	2
3.4.	Tidsbokning	3
3.5.	Vaccination	3
3.6.	Patientavgift och ersättning	3
4.	Plan för kommunikation och implementering	3
5.	Dokumentinformation	3
6.	Referenser	3
	Arbetsflöde PMO för Kikhostevaccin	4
	Ordination vaccin – Läkare	4
	Vaccination utförs på hälsocentral tillhörande Region Gävleborg	6
	Vaccination utförs på privat hälsocentral	7
	Vaccination utförs på Barnmorskemottagning	10

1. Syfte och omfattning

Dokumentet beskriver Kikhostevaccination till gravida när det sker vid Hälsocentraler i Region Gävleborg.

2. Allmänt

Folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccination mot kikhosta från graviditetsvecka 16. För att skyddet skall överföras till barnet bör vaccinationen ske före graviditetsvecka 32.

Verksamhetsområdet Familjehälsa har huvuduppdraget för vaccinationerna men utförande sker i olika flöden i länet anpassat efter lokala förutsättningar och med mål att inte generera extra besök för kvinnan.

Rutinen [Kikhosta - vaccination för gravida - Familjehälsa](#) beskriver handläggning av huvudflödet för vaccination inom Familjehälsan och Kvinnosjukvården.

I vissa fall kan det även finnas behov av att vaccination erbjuds på Hälsocentral (HC) ex:

- kvinnan önskar vaccination och ultraljudsbesöket på specialismödravården är redan genomfört
- det finns en viss risk för allergisk reaktion och barnmorskemottagningen lokalmässigt inte har närhet till ”sjukvårdsinrättning”

3. Beskrivning

3.1. Handläggning och anledning till att vaccination sker på Hälsocentral.

3.1.1. Hälsingland

Vaccination sker vid **ultraljudsbesöket** i ca graviditetsvecka 19 på specialismödravården, (Hudiksvalls sjukhus och Barnmorskemottagning i Bollnäs).

Om kvinnan har missat tillfället för vaccination av något skäl, ex. nyinflyttad, behöver det finnas möjlighet att få vaccination på HC.

Stöd från HC kan också vara nödvändigt om det finns risk för allergisk reaktion och vaccination behöver ske vid ”sjukvårdsinrättning”.

För en smidig handläggning rekommenderas att varje HC har några doser vaccin i lager. [Se 3.2.](#)

I Bollnäs och i Söderhamn planeras för att vaccination även ska erbjudas vid barnmorskebesök och inte enbart vid ultraljudsbesök i Hudiksvall eller Bollnäs. Det kommer att minska behovet av stöd från HC. Införande av nya flöden kommer att ske succesivt och i dialog med berörda verksamheter.

3.1.2. Gästrikland

Vaccination sker vid något av **barnmorskebesöken** på mödrhälsovården efter graviditetsvecka 20. Det betyder att det finns flera besökstillfällen där det är möjligt att erbjuda vaccination och därmed litet behov av stöd från HC. I de ytterst få fall vaccination behöver ske på HC av patientsäkerhetsskäl rekommenderas att vaccinet tillhandahålls av barnmorskemottagningen. Det praktiska genomförandet sker i samverkan enligt lokala förutsättningar.

3.2. Beställning av vaccin

Vaccinet med indikation att ges under graviditet och med avtalspris för Region Gävleborg är **Triaxis®**. Hållbarheten är 4 år.

Beställning sker enligt rutin [Vaccin – avtalade produkter och information om beställning](#), se rubrik ”Vaccin mot difteri, stelkramp och kikhosta, till ungdomar samt till gravida”

3.3. Ordination

Endast läkare har i nuläget ordinationsrätt för vaccin mot kikhosta till gravida. Mödrhälsovårdsläkare alternativt Kvinnosjukvårdens läkare ansvarar för ordination. Ordination dokumenteras i PMO när vaccination utförs på HC [Se arbetsflöde ordination i PMO.](#)

Svaren i [Hälsodeklarationen](#) ligger till grund för läkarens bedömning.

Mödrhälsovårdens barnmorskor ansvarar för att hälsodeklarationen skickas till ansvarig läkare i god tid innan vaccinationstillfället.

3.4. Tidsbokning

Kvinnan ansvarar för att tidsbeställa vaccinationsbesök hos sjuksköterska på HC. Alternativt sker det enligt lokal överenskommelse mellan barnmorskemottagning och HC.

3.5. Vaccination

Sker enligt sedvanliga rutiner för vaccination och anafylaxiberedskap på HC. Information om Triaxis®, se FASS.

Vaccination dokumenteras i PMO när vaccination utförs på HC [Se arbetsflöde Vaccination i PMO.](#)

3.6. Patientavgift och ersättning

Vaccination är kostnadsfritt för patienten.

HC som utför vaccination ersätts med 100 kr och vaccinkostnad.

4. Plan för kommunikation och implementering

- Publiceras på Region Gävleborgs samverkanswebb
- Utskick till verksamhetschefer via Hälsovalskontoret
- Berörda kvalitetssamordnare är ”extra uppföljare” i Platina
- Efter implementering ska uppföljning ske i syfte att vid behov justera flödesprocesserna alternativt välja ett likartat flöde i länet. Familjehälsan ansvarar för detta.

5. Dokumentinformation

Dokumentet (första version) är förankrat med verksamhetsutvecklare vid HVK, Chefläkare och Mödrahälsovårdsöverläkare. Informationsinhämtande har skett via verksamhetschefer, sjuksköterskor i PV och systemförvaltare för PMO.

Rev 2: punkt 3.6=ersättning för ssk-besök är borttaget. Rev 3: kontakttyp och åtgärds kod preciserat samt arbetsflöde ”Vaccination utförs på privat hälsocentral”.

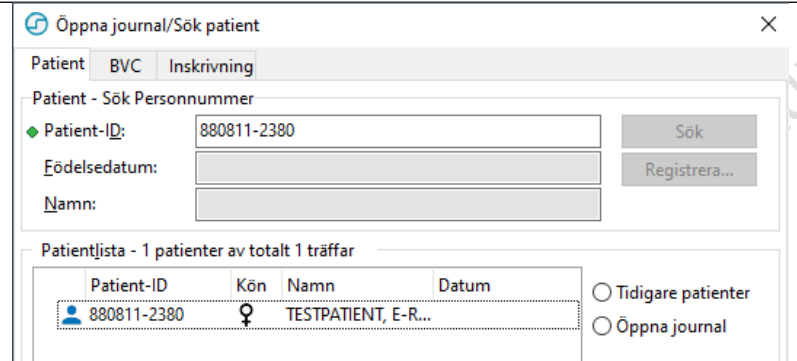
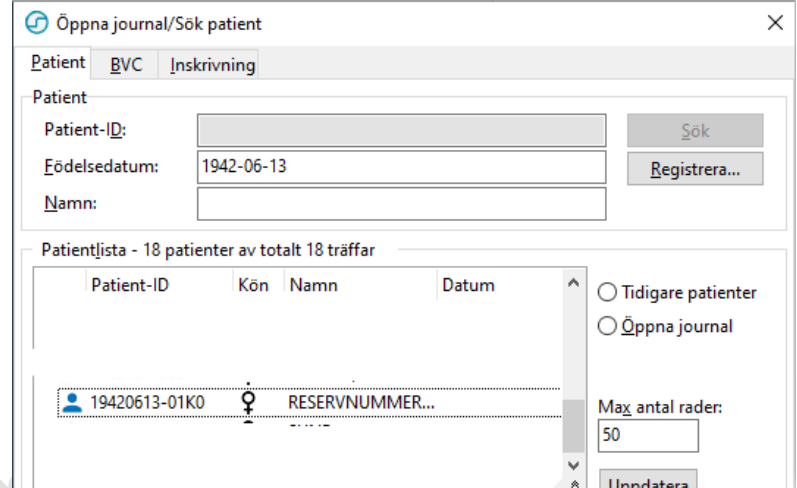
6. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Kikhosta - vaccination för gravida - Familjehälsa 09-734197	
Vaccin – avtalade produkter och information om beställning 08-128810	
Hälsodeklaration 09-734199	

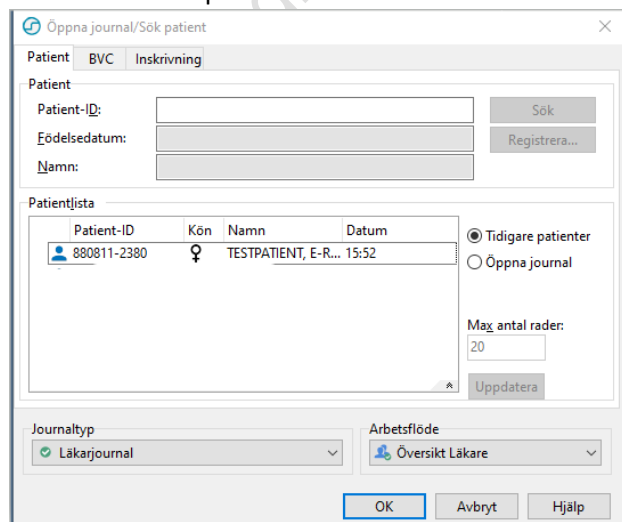
Arbetsflöde PMO för Kikhostevaccin

Ordination vaccin – Läkare

Läkare ordinerar vaccin genom att logga in i PMO och väljer den Barnmorskemottagning där kvinnan är inskriven.

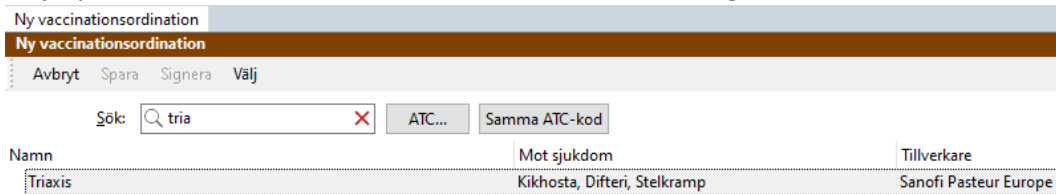
<p>Öppna journal/Sök patient genom att skriva in <u>fullständigt svenskt personnummer</u> i fältet Patient-ID – klicka på Sök eller tryck Enter</p>	
<p>Öppna journal/Sök patient med <u>Reservnummer</u> genom att skriva in ÅÅ-MM-DD i fältet Födelsedatum</p> <p>Sök därefter aktuell patient i Patientlistan</p>	

Markera aktuell patient och klicka OK eller Enter för att öppna Journal.

- Välj modul **Vaccination** i menyn till vänster.

- Välj Ny ordination och sök aktuellt vaccin Triaxis i listan. Sök genom att skriva tria i sökfältet

Ny vaccinationsordination

Ny vaccinationsordination

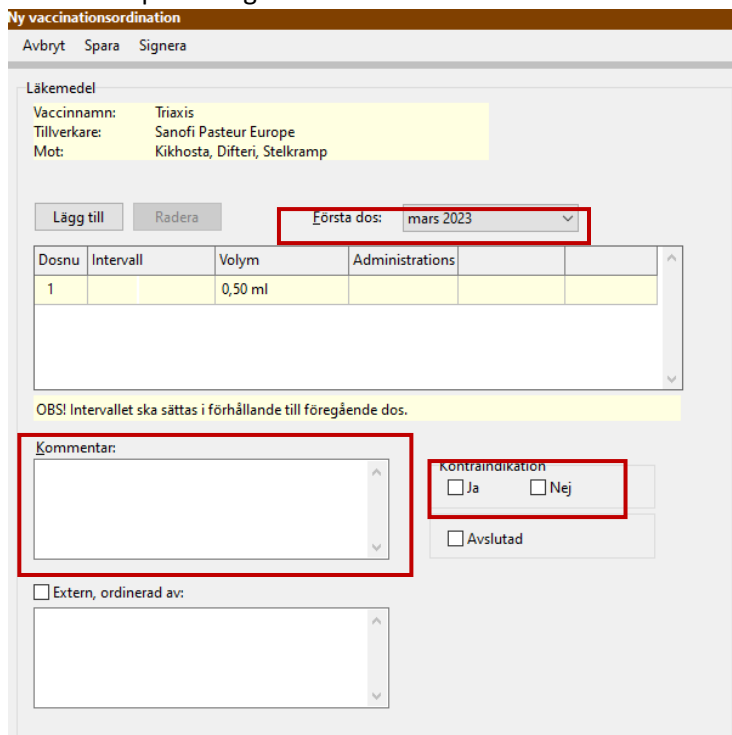
Avbryt Spara Signera Välj

Sök:

Namn	Mot sjukdom	Tillverkare
Triaxis	Kikhosta, Difteri, Stelkramp	Sanofi Pasteur Europe

- Markera aktuellt vaccin och klicka på **Välj** i menyn
- Ange önskad tid för **Första dos**
- Ange **Ja/Nej** för **Kontraindikation**.

Om **Ja** komplettera genom att skriva information i fältet **Kommentar**

Ny vaccinationsordination

Avbryt Spara Signera

Läkemedel

Vaccinnamn: Triaxis
Tillverkare: Sanofi Pasteur Europe
Mot: Kikhosta, Difteri, Stelkramp

Första dos: mars 2023

Dosnu	Intervall	Volym	Administrations
1		0,50 ml	

OBS! Intervallet ska sättas i förhållande till föregående dos.

Kommentar:

Kontraindikation
 Ja Nej
 Avslutad

Extern, ordinerad av:

Kontraindikation JA

- kommentera vad som föranleder kontraindikationen och att inte vaccin ska ges. Detta för spårbarhet att läkare har bedömt en hälsodeklaration.

Kontraindikation NEJ

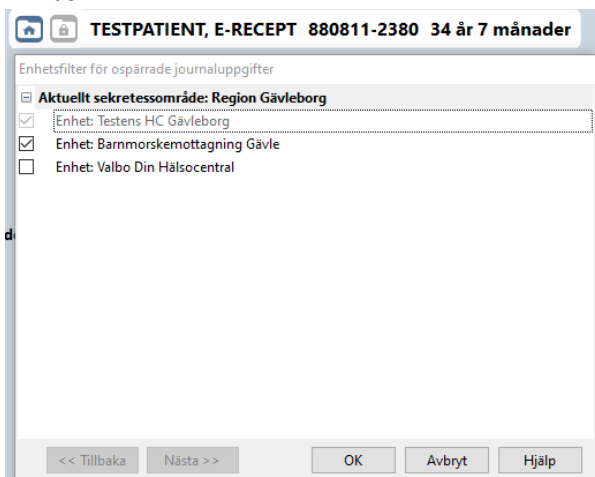
- när vaccin ordineras. I kommentar kan information anges till vaccinatör ex. ökad blödningsrisk eller behov av att vaccination ges vid sjukvårdsinriktning

- Avsluta ordinationen med att klicka på **Signera**

Vaccination utförs på hälsocentral tillhörande Region Gävleborg

Kontakttyp - SSK mottagningsbesök. Åtgärdskod - DT030 vaccination.

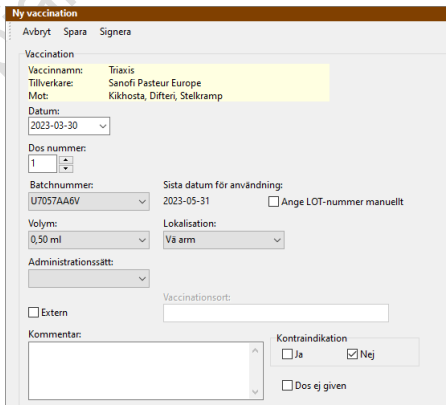
1. Öppna journal/Sök patient
2. Klicka på **"Huset"** till vänster om patientens namn och markera den Barnmorskemottagning där kvinnan är inskriven och där aktuell ordination också ska finnas.

3. Bekräfta valet med **OK**.
4. Markera aktuell ordination och välj därefter Utför i menyn

Vaccination		
Datum	Vaccin	Mot sjukdom
<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;"> Ordination </div>		
2023-03-28	Triaxis	Kikhosta, Difteri, Ste...
	Planerad (mars 2023)	

5. Ange följande:
  - Dos nummer
  - Volym
  - Lokalisation
  - Administrationsätt

Avsluta registreringen med att **Signera**

Vaccination utförs på privat hälsocentral

Kontakttyp - SSK mottagningsbesök. Åtgärdskod - DT030 vaccination.

1. Öppna journal/Sök patient
2. Klicka på "Huset" till vänster om patientens namn och markera den Barnmorskemottagning där kvinnan är inskriven och där aktuell ordination också ska finnas.
3. Klicka på Nästa>>

TESTPATIENT, E-RECEPT 880811-2380 34 år 7 månader

Enhetsfilter för ospärrade journaluppgifter

Aktuellt sekretessområde: Privat vårdgivare Gävleborg

Enhet: Privat Hälsocentral Gävleborg

Klicka på OK för att verkställa valda inställningar.

Det finns ospärrade journaluppgifter som är registrerade på enhet tillhörande annat sekretessområde.

<< Tillbaka   Nästa >>   OK   Avbryt   Hjälp

4. Efter överenskommelse med patient markera "Patienten har givit sitt samtycke" och klicka därefter på **Nästa>>**

Samtycke

⚠ Du håller nu på att öppna ospärrade journaluppgifter från enheter inom ett annat sekretessområde. Ange om du har patientens samtycke eller orsak för nödöppning.

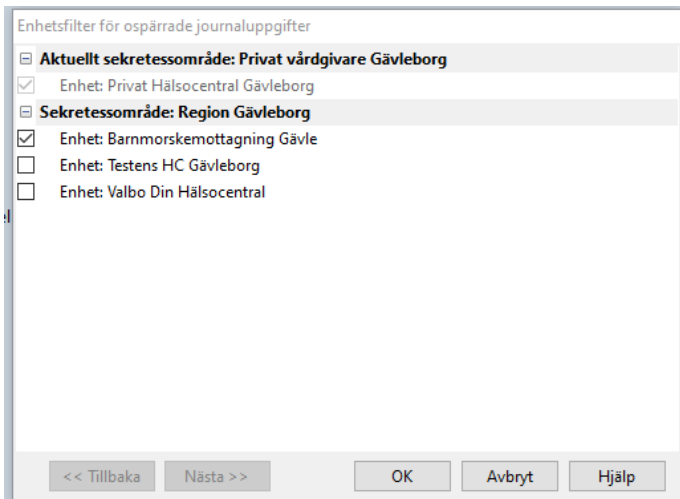
Patienten har givit sitt samtycke

Nödöppning

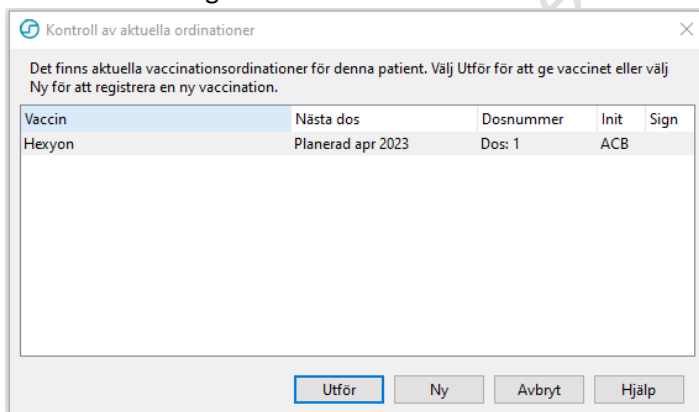
Orsak för nödöppning:

<< Tillbaka   Nästa >>   OK   Avbryt   Hjälp

5. Markera den Barnmorskemottagning där kvinnan är inskriven och där aktuell ordination också ska finnas. Bekräfta med **OK**

6. Öppna modul **Vaccination** och välj **Ny** i menyn. En kontroll görs av aktuella ordinationer enligt bild nedan

Vaccin	Nästa dos	Dosnummer	Init	Sign
Hexyon	Planerad apr 2023	Dos: 1	ACB	

Välj **Utför**

7. Markera aktuell ordination och välj därefter **Utför** i menyn

Vaccination									
Stäng	Ny	Ny ordination	Ny anamnes	Ändra	Visa	Signera	Utför	Radera	Biverkning...
Datum	Vaccin	Mot sjukdom							
☒ Ordination									
☒ 2023-03-28	Triaxis	Kikhosta, Difteri, Ste...							
	Planerad (mars 2023)								

Dokumentnamn: Kikhosta, vaccination till gravida - Hälsocentraler i Region Gävleborg

Dokument ID: 09-745757

Giltigt t.o.m.: 2026-04-03

Revisionsnr: 4

8. Ange följande:
- Dos nummer
  - Volym
  - Lokalisation
  - Administrationsätt

Ny vaccination

Avbryt Spara Signera

Vaccination

Vaccinamn: Triaxis
Tillverkare: Sanofi Pasteur Europe
Mot: Kikhosta, Difteri, Stelkramp

Datum: 2023-03-30

Dos nummer: 1

Batchnummer: U7057AA6V Sista datum för användning: 2023-05-31 Ange LOT-nummer manuellt

Volym: 0,50 ml Lokalisation: Vä arm

Administrationsätt:

Extern Vaccinationsort:

Kommentar:

Kontraindikation
 Ja Nej
 Dos ej given

Avsluta registreringen med att Signera

Vaccination utförs på Barnmorskemottagning

Ej aktuellt då vaccination på barnmorskemottagning sker enligt rutin: [Kikhosta - vaccination för gravida - Familjehälsa](#)
 Dokumentation av ordination och vaccination sker i Obstetrix.

1. Öppna journal/Sök patient
2. Välj modul Vaccination i menyn till vänster
3. Markera aktuell ordination och välj därefter Utför i menyn

Vaccination									
Stäng	Ny	Ny ordination	Ny anamnes	Ändra	Visa	Signera	Utför	Radera	Biverkning...
Datum	Vaccin						Mot sjukdom		
Ordination									
☐ 2023-03-28	Triaxis					Kikhosta, Difteri, Ste...			
	Planerad (mars 2023)								

4. Ange följande:
  - Dos nummer
  - Volym
  - Lokalisation
  - Administrationsätt

Ny vaccination

Avbryt Spara Signera

Vaccination

Vaccinamn: Triaxis

Tillverkare: Sanofi Pasteur Europe

Mot: Kikhosta, Difteri, Stelkramp

Datum: 2023-03-30

Dos nummer: 1

Batchnummer: U7057AA6V Sista datum för användning: 2023-05-31 Ange LOT-nummer manuellt

Volym: 0,50 ml Lokalisation: Vå arm

Administrationsätt:

Extern Vaccinationsort:

Kommentar:

Kontraindikation Ja Nej

Dos ej given

Kontakttyp - SSK mottagningsbesök. Åtgärds kod - DT030 vaccination.
 Avsluta registreringen med att **Signera**